

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 5. marca 1927.

Telefon

ŠTEV. 26.

Revizija železniške tarife za les in lesne izdelke.

Na prihodnji seji tarifnega odbora, ki se bo vršila dne 19. marca v Sarajevu, se bo razpravljalo o železniških tarifah za šumske produkte, to je za vse vrste lesa in lesnih izdelkov ter proizvodov lesne industrije in sicer v lokalnem in v inozemskem prometu. Razprava se bo tikala ne samo splošne klasifikacije teh produktov, marveč tudi kritike vseh tozadevnih izjemnih in izvoznih tarif ter pristaniščne tarife. Med izjemnimi tarifami pridejo posebnost v poštev tarifa št. 2a splošno za drva in 2b za drva v Vojvodino, tarifa št. 5 za dovoz lesa na žage, tarifa št. 6 za celokupni les, št. 7 za janski les, št. 8 za taninski les ter končno tarifa št. 37 za lesne brikete. Od izvoznih tarif pridejo v poštev izvozna tarifa št. 5 za sodarski les, št. 6 za stavbeni les, testoni in tavolete, št. 7 za železniške pragove in odpadke pri žaganju, št. 8 za lesne izdelke (frizi in parketi), št. 9 za drva, št. 10 za lesno oglje ter št. 11 za

izvlečke iz kostanjevega in hrastovega lesa.

Te tarife so po svoji sedanji konstrukciji in medsebojnem odnošaju že poldrugeto v veljavi ter so imele vse zainteresirane industrije dovolj možnosti, da so lahko ocenile efekt dotedanje tarifne politike glede šumske industrije in lesne trgovine. Zato poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo vse interese, da ji sporočijo kakšna so njih opažanja in kakšne konkretne predloge imajo glede izpremembe odnosno dopolnitve sedanjih tarif z ozirom na sedanji obratni položaj posamezne stroke. V kolikor se tiče predlogov je neobhodno potrebno, da se jih številčno utemelji, ker predlogov brez zadostne utemeljitve ni mogoče upoštevati.

Opozarjamo nujno vse interese, da prilike ne zamudijo in da se odzovejo pozivu Zbornice čimprej s točnimi podatki.

videva niti 1/10 one subvencije za te šole, ki bi bila po njih proračunskih potrebna in ki jim po obstoječih predpisih pripada. Po točki 11., čl. 2. zakona o oblastnih in srezkih samoupravah spada v področje oblastnih samouprav tudi sodelovanje pri strokovnem izobraževanju, torej tudi skrb za strokovno nadaljevalno šolstvo. Večina teh šol danes vsled nezadostnih kreditov nima niti potrebnih učil, knjig in drugih pripomočkov in pri mnogih šolah se mora leto vsled nezadostnih vzdrževalnih sredstev predčasno zaključiti. Za tekoče leto je potreben v to svrhu znesek 2,233.000 Din, a predlog državnega proračuna predvideva le nezaten prispevek na to svoto. Ker je od uspešnega delovanja teh šol odvisna strokovna kvaliteta trgovskega in obrtniškega naraščanja, mi je čast predlagati skupščini, da sklene: da se kot podpora strokovnim nadaljevalnim šolam v oblasti v smislu t. 11., čl. 2. zakona o oblastnih samoupravah preliminira znesek Din 200.000. Prosim skupščino, da sprejme moj predlog!

Sporedne carinske davščine.*

V novem zakonu o obči carinski tarifi sta se s členi 18. in 19. na novo uredili tudi sporedni davščini, to je ležnina in žigovina, na mesto noševine in statistične takse pa se je uvedla poslovina.

Žigovina je povečana od 5 zlatih par na 10, odnosno 25 zlatih par. S tem poviškom se je donos žigovine, ki je v proračunskem letu 1924/25 znašal samo 127.000 zlatih dinarjev, dvignil v proračunskem letu 1925/1926 na 302 tisoč 200 zlatih dinarjev.

Ležnina je nekoliko znižana. Največjega pomena pa je za razne industrijske panoge uveljavljenje poslovnine, ki se pobira na mesto prejšnje noševine in statistične takse.

Finančni efekt, odnosno obremenitev gospodarstva po poslovni najboljše prikazujejo statistični podatki o njenem donosu. Dočim je donos noševine in statistične takse v proračunski dobi 1924/1925, to je v času od 1. aprila 1924 do 31. marca 1925 znašal od noševine 1,136.137 zlatih din in od statistične takse 489.896 zlatih Din, skupaj 1,626.033 zlatih Din. Je znašal v proračunski dobi 1925/1926 (od 1. aprila 1925 do 31. marca 1926) donos

noševine	316.047
statistične takse	73.694
poslovnine	2,414.198

skupaj 2,803.934
to je za 1,177.900 zlatih Din več nego v prejšnji proračunski dobi, da se je poslovina pobirala samo tri četrtletja.

Od navedene višje obremenitve odpade na

zlatih Din	
uvozno blago	890.973
in na izvozno blago	236.927

Poslovina, pobrana v proračunski dobi 1925/1926, znaša v papirju 30 milijonov 843.274 Din, torej samo ta edina davščina zadostuje za kritje države za celo carinsko službo, ki po prora-

* Poročilo tajnika Centrale industrijskih korporacij v Beogradu gospoda dr. Cvetka Gregorčiča na Zboru Centrale dne 21. febru- arja 1926.

Za podružnico Državne hipotekarne banke v Ljubljani.

Dne 4. t. m. se je vršila v Zbornici anketa o Državni hipotekarni banki, odnosno o položaju, ki nastane za Slovenijo, ko nastopi v aprilu t. l. termin za obvezno nalaganje javnega in pupilarnega denarja v Državno hipotekarno banko. Anketo je vodil zbornični tajnik g. Mohorič, udeležili pa so se je odlični zastopniki našega hranilništva, združništva in drugih gospodarskih panog. Po poročilu zborničnega konzulenta g. Žagarja se je razvila živahna debata, katere so se udeležili med drugim gg. dr. Mohorič, dr. Golia, ing. Šuklje, veletrgovec g. Kavčič, hranilniški uradnik g. Hiter, predsednik društva hišnih posestnikov g. Frelih itd. Splošno se je poudarjalo potrebo, da se denarnim zavodom podaljša dovoljenje za sprejemanje javnega in pupilarnega denarja za dobo nadaljnjih desetih let, da

se vsota, do katere smejo denarni zavodi sprejemati pupilarni denar poviša na 100.000 Din in da se zahteva ustanovitev lastne podružnice Državne hipotekarne banke v Ljubljani pod upravo lokalnih faktorjev. V tem smislu predlagano resolucijo so udeleženci soglasno sprejeli.

Pospeševanje strokovne izobrazbe.

Predsedstvu oblastne skupščine je poslanec g. Ivan Mohorič predložil spomenico glede subvencioniranja strokovnih nadaljevalnih šol in v kateri izvaja:

»Vedno težavnejša borba za obstoj zahteva, da se strokovni izobrazbi obrtništa in trgovskega naraščanja posveča posebna pažnja. To izobrazbo nudijo preležni večini naraščanja obrtne in trgovske nadaljevalne šole. Teh šol smo imeli lansko leto v Sloveniji še 50, letos jih je samo 44 in kakor izgleda jih bo bodoče leto še manj, ker državni proračun ne pred-

IZVOZNE IN UVOZNE PREPOVEDI.

Dne 25. februarja je zboroval v Rimu narodnogospodarski odbor Zveze narodov in je pričel svoje delo pod predsedstvom dr. Ibba. Odbor se je posvetoval o konferenci diplomatov, ki naj ima namen, da odpravi izvozne in uvozne prepovedi in ki naj se skljuje v jeseni. Govorili so tudi še o drugih narodnogospodarskih vprašanjih.

Svet Mednarodne trgovske zbornice v Parizu je sprejel poročila posameznih pododborov o odstranitvi zaprek trgovine. Poročila naj tvorijo temelj za nastop delegacije Mednarodne trgovske zbornice pri mednarodni gospodarski konferenci v Zenevi. Referati zahtevajo odstranitev ovir v dvojnem obdavljenju, v izvoznih prepovedih, v omejitvi prostega gibanja surovin itd. Dalje je odobril svet končni program za kongres Mednarodne trgovske zbornice, ki se bo vršil 7. junija v Stockholmu. Glavna točka programa bo zopet vprašanje odstranitve zaprek trgovine.

LISTEK.

Dr. Fr. Ratej:

Strokovno šolstvo v mariborski oblasti.

(Konec.)

Iz teh razlogov je veliko županstvo predlagalo ministrstvu trgovine in industrije, da se upostavi pletarska šola, ki je že prej obstojala, in sicer sedaj v Ptujju, kjer obstoja že pletarska zadru- ga, ki bi lahko prevzemala dobro izdelani material ali ga celo naročala v iz- pečevanje. Pletarska šola naj bi bila urejena na isti način in z istim učnim načrtom, kakor ga ima učna delavnica za pletarstvo v Radovljici.

Ta predlog je pri ministrstvu trgovine in industrije v toliko uspel, da je bil tozadevni kredit sprejet v predlog proračuna za leto 1927/28, ki se sedaj obravnava v Narodni skupščini ter je tako pričakovati, da se še v tem letu ustanovi pletarska šola v Ptujju.

Osnovni zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, ki ima čipkarsko šolo ter vzdržuje tudi čipkarske tečaje po de- želi, je ustanovil v mariborski oblasti 2 tečaja za filet- tehniko (mreženje) in sicer v Marenbergu in Prevaljah. Ta za- vod je na inicijativo velikega županstva

pričel akcijo, da se uvede čipkarstvo tudi v mariborski oblasti, zlasti v vino- rodnih krajih, kjer so viničarji pozimi brez zaslužka.

Obrtnih nadaljevalnih šol je v mari- borski oblasti 34, od katerih so 3 stro- kovnega značaja (gostilničarski šoli v Mariboru in Celju ter strokovna nada- ljevalna šola za vajence delavnice drž. železnice v Mariboru), ostale pa so vse občega značaja. Te šole obstojajo v Bra- slovcih, Celju, Črni, Dolnji Lendavi, na Gomilskem, v Gornji Radgoni, Guštanju, Konjicah, Ljutomeru, Marenbergu, Mariboru, Murski Soboti, Muti, Ormožu, Ptujju, Rogatcu, Rušah, Slovenjgradu, Slovenski Bistrici, Sp. Polskavi, Sredi- šču, pri Sv. Jurju ob juž. žel., Sv. Le- nartu v Slov. gor., Sv. Lovrencu na Poh., v Šmarju pri Jelšah, v Šmartnem ob Pa- ki, v Šoštanju, Velenju, Vojniku, na Vranskem in Zalcu.

Nove šole te vrste so se ustanovljale dostikrat, ker so šolski odbori računali s primerno državno subvencijo, dasi- ravno se je vedno gledalo na to, da se nove nadaljevalne šole osnavljajo le v krajih, kjer je na eni strani zadostno število vajencev, na drugi strani pa do- volj zanimanja za to pri obrtnih organi- zacijah in drugih lokalnih faktorjih, s katerih prispevki se te šole vzdržujejo.

Obstoj teh za vzgojo obrtne naraščaja važnih šol je v več slučajih ogrožen, ker se ne morejo zadostno subvencionirati iz državnih sredstev radi pomanjkanja tozadevnega kredita, ki znaša v tekočem proračunskem letu skupaj za ljubljansko in mariborsko oblast samo 100.000 dinarjev. Prizadeti šolski odbori pričakujejo, da se bo oblastna skupščina vkljub početnim finančnim težkočam zavzela za te prepotrebne šole ter jim naklonila primerno podporo že v teko- čem letu.

Glede trgovskega šolstva se omenja sledeči: Do tekočega šolskega leta sta obstojali v mariborski oblasti državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru in v Celju in sicer se je trgovska šola v Mariboru l. 1920 na novo ustanovila, do- čim se je v Celju že od poprej obstoječa javna trgovska šola poddržavila. S šol- skim letom 1926 se je ustanovila v Ma- riboru državna trgovska akademija in sicer za letos prvi letnik; II. letnik prejšnje dvorazredne trgovske šole v Mariboru se ukine s prihodnjim šolskim letom, ko se otvori II. letnik trgovske akademije.

Število trgovskih nadaljevalnih šol v mariborski oblasti je 8 in sicer obsto- jajo te šole v Mariboru, Celju, Ptujju, Slovenski Bistrici, Sp. Polskavi, Poljča-

nah, Šoštanju in Slovenjgradu. Tudi te šole dobivajo malenkostne državne sub- vencije, ker znaša tozadevni kredit za mariborsko in ljubljansko oblast sku- paj le 30.000 Din.

Gospodinjki šoli v mariborski obla- sti obstojata sedaj le dve in sicer, kakor že zgoraj omenjeno, na mestnem dekle- škem zavodu »Vesna« v Mariboru ter pri šolskih sestrah v Mariboru. Na za- vod »Mladika« v Ptujju prej obstoječa gospodinjška šola se že s šolskim le- tom 1925/26 ni več otvorila zaradi pre- majhnega števila gojenk.

To je kratek prikaz strokovnega šol- stva v mariborski oblasti, katero spada v vrhovni instanci v resor ministrstva trgovine in industrije. Končno naj še omenim, da bi v mariborski oblasti bila zelo potrebna tudi nižja strokovna šola za lesno industrijo in je velika škoda, da se ni ob prevratu v Kočevju že ob- stoječa taka strokovna šola ohranila ter prenesla kam v Savinjsko ali Dravsko dolino, kjer so predpogoji za to dani. V današnjih prilikah ne bo lahko oživo- tvoriti novo šolo te vrste.

Vsekakor je treba posvečati razvoju in napredku nižjega strokovnega šolstva največjo pažnjo. Graditi je treba od- spodaj. Le na ta način se pomnožujejo produkcijske sile naroda.

čunu 1926/1927 znaša 32 milijonov Din (5.390.000 Din za generalno direkcijo carin in 26.700.000 Din za carinarnice).

Kar se tiče načela, na katerem temelji sedanja poslovnina, pripominjamo, da se poslovnina pobira po eni izmeri za uvozno in po drugi izmeri za izvozno blago. Za izvoz je določena znatno nižja poslovnina nego za uvoz, pri katerem je višina odvisna od tega

a) je-li blago po tarifi ali po zakonu o obli carinski tarifi oproščeno carine. V teh primerih znaša davščina 5 zlatih para od 100 kg kosmate teže;

b) pri ostalem blagu je višina poslovnine odvisna od činjenice, je li se blago carini po kosmati teži, zapakovano blago, za katero carina ne znaša preko 10 od 100 kg. Za to blago znaša poslovnina 20 zlatih par od 100 kg kosmate teže. Ako se pa plačuje carina po čisti, ali po lastni teži, znaša carina 30 zlatih par od 100 kg kosmate teže;

c) za predmete, za katere se plačuje carina od kosa ali pa od vrednosti, je z razpisom C br. 56.371/25 posebna poslovnina v odstotkih carine ali od koda.

Poseben značaj daje poslovnini dejstvo, da se 25 odstotkov pobrane poslovnine razdeli med carinske uradnike.

Za industrijo, katera uvaža sirovine, pomožna sredstva, stroje itd. značijo novi predpisi o poslovnini pogosto jako znatno obremenitev,

1. ker je ukinjena ugodnost po razpisu Br. 61602/20, po katerem so bili uvozniki vseh predmetov, naštetih v razpisu C br. 61.602, oproščeni noševine, ako so nosačje za prenašanje ob carinjenju same plačale. Ker so tovarne kot nosačje porabljale svoje lastne delavce, iz tega naslova v splošnem niso imele posebnih stroškov.

2. Razen carine na sirovine in druga produkcijska sredstva se plačuje sedaj poslovnina po 20 ali 30 zlatih par od 100 kg, ki je pri mnogobrojnih sirovinah in produkcijskih sredstvih mnogo višja nego prejšnja noševina (5 ali 10 zlatih par). Posebno obremenitev industrije je povzročil razpis C br. 36500/1926 z odredbo, da se pobira poslovnina v najvišji izmeri 30 zlatih par tudi od onih predmetov, za katere se plačuje carina po lastni teži, torej v prvi vrsti ravno za sirovine in pogonska sredstva, pri katerih prihajajo v poštev velike količine in teže. Tako znaša poslovnina od 100 kg

	minimalna carina	poslovnina	poslovnina v % carine
pri starem železu	0.50	0.30	60%
pri kamenem olju	0.30	0.30	100%
pri sirovem železu	3.—	0.30	10%
pri žgan. magnezitu	1.—	0.30	30%

Pri teh predmetih poslovnina ni v pravilnem razmerju napram carini. Višina poslovnine je tem manj opravilna, ker carinjenje ravno teh predmetov povzroča carinarnicam manj posla nego carinjenje gotovih izdelkov (fabrikatov) in ker gre za sirovine in sredstva produkcije, kojo se ne bi smelo ravno tako obremenjevati nego fabrikate, predstavljajoče izdatno višjo vrednost.

Prepričani smo, da niti minister financ sam ni hotel s poslovnino tako obremeniti uvoz sirovin in produkcijskih sredstev, ker je na primer z razpisom C br. 56.371/1926 določil poslovnino na razne finalne produkte v odstotkih carine, a se ti odstotki gibljejo med ¼ %—3% ustrezne carine.

Na druge finalne produkte, pri katerih je carinjenje veliko bolj zamudno, znaša poslovnina neznaten odstotek carine, na primer pri barvanih svilenih tkaninah 0.01%.

Poslovnino je treba revidirati. Pri tem bi se moralo ozirati na to, da znači poslovnina pri nekaterih predmetih povečanje carinske zaščite, vsled česar bi bilo potrebno, da se zniža na primer pri lesu (posebno pri drvih). Pri nekaterih predmetih, na primer pri kamenem olju bi se moralo razlikovati, je li ga uvažajo industrijska podjetja, ki so neizogibno navezana na uvoz inozemskega premoga, na primer podjetja, ki porabljajo v produkciji ge-

neratorski plin, ali pa uvozniki, ki niso prisiljeni uvažati iz inozemstva premoga.

Z ozirom na povedano predlagano revizijo predpisov o poslovnini v tem smislu, da se poslovnina na sirovine in produkcijska sredstva, katerih nima zadosti doma, a jih uvažajo industrijska podjetja za lastno potrebo, ne sme presegati 3% od predvidene minimalne carine. Pri kamenem olju naj bi veljala ta ugodnost, samo za plinarne in za tovarne, ki rabijo premog v generatorjih za produkcijo plina, ter za tovarne cementa.

Kar se tiče kaldrmine moramo zahtevati, da se tudi zakon o kaldrmini revidira, ker se ta taksa jako pogosto pobira na eno i isto blago po dvakrat, pa tudi po večkrat. Ravnotako moramo ponoviti našo zahtevo, da se sprejme v finančni zakon za prihodnjo proračunsko dobo sledeče določilo: »Naprave in podjetja, ki vzdržujejo ob lastnih stroških carinska skladišča, nakladišča in tem podobno, ali imajo zračne dovlačilnice za prevažanje, nalaganje in razkladanje blaga ali industrijske tire in torej ob carinjenju ne pridejo na občinsko pot ali cesto, se oproščajo plačevanja kaldrmine.«

Koncentracije češke industrije.

Po zaključku individualistične gospodarske dobe, koje konec je svetovna vojska pospešila, je prišla doba koncentracije v industrijskem življenju posameznih produkcijskih panog. Vsaka dežela ima v tem oziru svoje posebne znake. Tako tudi Čeoslovaška.

Mednarodni značaj njene kovinske industrije je praktično uveljavljen s 1. januarjem letošnjega leta. Formelno je 4. februarja 1927 v Luksemburgu zborujoča seja mednarodnega jeklenega kartela sprejela čeoslovaško skupino v kartel. Druga stopnja je zaključek sprejema 4. t. m. v Düsseldorfu. Ta dan so zastopniki čeoslovaške produkcije tračnic podpisali sindikatno pogodbo za kartel tračnic. S tem je jasno dokazana življenska sila mednarodne zveze. Govorili so o razpadu kartela, pa ne bo nič, in so izgledi kartela za bližnje bodočnost še precej ugodni. Češka industrija je drugačna kot nemška in je zanjo kvočno vprašanje nekaj drugega kot za Nemčijo ter se ne bo dosti brigala zanj. Nemška industrija je vsled velikega domačega povpraševanja svojo produkcijsko kvoto zelo povečala, je morala plačati za to visoke kazni in ji zato ni dosti mar za mednarodno utesnelost. Na Češkem pa ne pričakujemo tako močnega domačega povpraševanja. Tudi v najugodnejšem slučaju, če bi morala namreč industrija kvoto res prekoračiti, ima možnost kompenzacij v inozemstvu, kjer na primer na balkanskem trgu poljska industrija trdovratno zahteva večji razmah. Mednarodno včlenjenje čeoslovaške kovinske industrije smemo torej označiti kot trajno. Posebna vrsta kovinske industrije, industrije žice, sledi danemu zgledu.

Tudi druge industrijske panoge lahko navedemo kot zglede za tendenco po združenju. Tako sta se izvršili v električni industriji dve znameniti spojitvi. In sicer spadata ti dve spojitvi v veliki okvir splošnega dogovora, ki ga je sklenila nemška elektroindustrija z ameriško General Electric Co.; po tem dogovoru spada Srednja in vzhodna Evropa v akcijski delokrog nemške elektroindustrije, dočim je vse ostalo prepuščeno Ameriki.

Druga približanja so v znamenju nastajanja. Tako na primer je dogovor med nemškimi in avstrijskimi producenti koka glede razdelitve prodajnih trgov povzročil tudi med češkimi producenti nastoj dalekosežnih načrtov. Druge spojitve dementirajo; tako na primer o češkem in nemškem kartelu porcelana; oba glavna sedeža dotičnih gospodarskih zvez, Karlovi vari in Köln, sta dementirala. Pa saj vemo, kako je z dementirali.

Popolnoma nedotaknjeno od kon-

centracijskih misli je pa obširno kravljestvo tekstilne industrije. Vsak zase bi bili industriji radi v kartelu. Ko pa pride do odločilne seje in bi se moral skleniti končni sklep, se pojavijo nezaupanje; vsak se boji, da mu bodo drugi škodovali in da bi v skupni zvezi samo samega sebe pokopal. Kuno Grohmann, velik zagovornik koncentracije v tej industrijski panogi, je izračunal, da bi se pri prodaji sto milijonov kron in pri spojitvi desetih obratov prihranilo 30 milijonov čl. kron na glavnic. Največji dobiček vidi v tem, da bi se znižala skladiščna doba blaga od šest mesecev na tri. Po njegovih računih bi se na ta način dvignil dosedanji dobiček 3% na 24%.

Eno je pa seveda treba pri vsem tem upoštevati, namreč, kako bo gledala država te modernizacijske načrte v industriji. Pa naj bo tako ali tako, koncentracija je v toku časa in je nič ne bo moglo preprečiti.

Zborovanje lesnih trgovcev v Radmirju.

Srežki gremij trgovcev v Celju je sklical za dan 27. februarja t. l. sestanek vseh pri gremiju včlanjenih lesnih trgovcev, ki se je vršil v Radmirju (občina Bočna).

Sestanek je otvoril predsednik gremija g. Viktor Pilič, ki je uvodoma opravičil odsotnost delegata Zveze gosp. Hinka in g. Mohoriča, tajnika zbornice, ki se vabilu radi nepredvidenih ovir nista mogla odzvali. Načelnik je v svojem govoru grajal maloštevilen obisk; pričakoval je mnogo večjega odziva specijelno iz vrst lesnih trgovcev. Današnja težko gospodarsko krizo občutimo še težje zbog naše desorientiranosti in pomanjkanja vsakega smisla za skupno in organizirano delo! — Nato je predsednik predal besedo tajniku gremija gosp. A. Veble-tu, ki je v obširnem poročilu obravnaval pomen in namen dobre organizacije in naglašal skrajno nujnost, da se trgovci zavedajo svojih dolžnosti napram taki organizaciji, katero imajo moralno podpirati potem skupnega dela. V iznešenih detailih njegovega poročila je navzočim orisal propadanje lesne trgovine in naštel vzroke, ki lahko vodijo do gospodarske katastrofe. Eden izmed glavnih vzrokov je preveliko število lesnih trgovcev, ki radi razpasene nesolidarnosti drug drugemu kvarijo cene in v svoji slepi neprevidnosti in brezobzirnem egoizmu gaziyo vsak poskus potom temeljite stanovske organizacije ustvariti sporazum glede nakupnih in prodajnih pogojev, ter da se v polnem obsegu in vsestransko poslužio ljubljanske blagovne in efektne borze. Vsi poskusi v tem pogledu člani te važne trgovske panoge vzdramiti in jih organizirati v odseke pri gremijih, kot svojih stanovskih organizacijah, so bili do sedaj zaman. Kakšen pomen ima organizirana lesna trgovina, se vidi že iz tega, da predstavlja letna eksportna vrednost stavbenega lesa cele Slovenije nad 800 milijonov dinarjev, toda pomanjkanje organizacije statistično dokazuje propadanje v lesni trgovini, ker če smo dobili v letu 1925 za isto množino v Italijo izvoženega lesa le 786 milijonov dinarjev, medtem ko v letu 1924 1 milijardo in 170 milijonov dinarjev, torej za celih 400 milijonov manj na izkupičku, tedaj je dolžnost gremija, da z energičnimi ukrepi vsako nadaljnje propadanje prepreči. Te številke veljajo za celo državo, pri čemer je Slovenija prizadeta do dobri tretjino. Ravno tako je stremeti, da se prepreči uvoz okroglega lesa iz Madžarske, Sedmograške, Rumunije, Čeoslovaške itd., ki v zadnjem času radi valutnih prilik vedno bolj narašča in je uvoz v letu 1925 znašal ca 42 milijonov dinarjev. Te številke odtehtajo precej občutno našo trgovsko bilanco in bati se je, da bo uvoz lesa zavzel vedno večje dimenzije in to na rovaš naše neorganizirane lesne trgovine.

V nadaljnjem poročilu je g. Veble obravnaval tudi težnje splavičarjev. Splavičarji so za trgovce posebno v celjskem in gornjegrajskem srezu zelo važen prometni faktor in so njih interesi deloma v tesni zvezi tudi z interesi lesne trgovine. Večina lesnih trgovcev v gornjegrajskem srezu se bavi poleg trgovine z le-

som tudi s splavanjem in je gremij pripravljen štiti tudi njih interese, četudi imajo svojo stanovsko zadrugo. Predvsem gre do njih upravičene zahteve za tem, da se regulirajo nekatere točke v Savinji in Savi, ki ogrožajo promet in življensko varnost splavičarjev. Gremij je na merodajnih mestih uspešno interveniral in je upati, da bodo storjeni ukrepi, ki bodo v skladu z interesi predloženih zahtev.

Konečno je tajnik našteval še nekatere podrobnosti v davčnih in prometnih zadevah, o novi železniški tarifi za direktni promet z Italijo in kreditnih tekočah v prometu s tverdkami v inozemstvu, posebno z Italijo. Svaril je pred raznimi prekupei in senzali, ki prihajajo trumoma v Slovenijo in skušajo ravnodušnost naših trgovcev izrabiti v umazane špekulativne namene.

Grajal je tudi razvado naših lesnih trgovcev, da po-javnih lokalih kritizirajo delovanje upravnih oblastev, mesto da bi predložili svoje pritožbe, zahteve in želje stanovski organizaciji, ki je v prvi vrsti poklicana, da vsestransko štiti interese in koristi te važne panoge trgovstva.

Po tajnikovem poročilu se je razvila interesantna debata, iz katere se je dalo sklepati, da niso bili trgovci v teh krajih absolutno nič informirani o namenu in važnosti take stanovske institucije, kakor je gremij, ter se je vsestransko izražala želja, da bi gremij večkrat prirejal bližne informativne sestanke, pri čemer naj bi se oziral tudi na krajevne razmere ter vsakokrat določil drug kraj. Pred zaključkom zborovanja je tajnik apeliral na navzoče, da se naročijo na »Trgovski liste«, ki bo po zagotovitvi uredništva v bodoče prinašal stvarne članke, urejene specijelno za našo lesno trgovino. Tajnikov predlog so navzoči sprejeli z zadovoljstvom, vendar so zahtevali, da se jim nekatere številke stavijo na vpogled, kar se bo tudi zgodilo. Skratka, zborovanje je na navzoče napravilo prav dober vtis in upati je, da bodo v bodoče trgovci napram gremiju pokazali veliko večje zanimanje in da se bodo z veliko večjim veseljem poprijeli za skupno organizatorično delo. Po dveurnem zborovanju je predsednik sestanek zaključil.

Upajmo, da bo imela pohvalna iniciativa Srežkega celjskega gremija, ki se je s tako lepim razumevanjem lotil organizacije posameznih naših večjih panog, zaželjene uspehe.

OBRESTOVANJE IMOVINE NA ČEKO-VNIH RAČUNIH PRI POŠTNI HRANILNICI.

V smislu naredbe g. ministra pošte in telegrafa, izdane v sporazumu z g. ministrom financ in g. ministrom trgovine in industrije se bo od 1. marca t. l. dalje obrestovala imovina na čekovnih računih z 2% samo do največjega zneska Din 1.000.000.—, dočim se imovina preko tega zneska do nadaljnega sploh ne bo obrestovala.

DALMATINSKE PLOVNE DRUŽBE.

Po enajstdnevni dobi so se pogajanja med prometnim ministrom in med dalmatinskimi plovbnimi družbami brez rezultata končala. Spor je nastal zato, ker je vstavljena v proračun za leto 1927 za vseh šest plovbnih družb samo vsota 30 milijonov dinarjev. Nato je izjavila Jadranska plovdba kot zastopnica drugih družb, da ji pritiče samo za transport pošte in za vojaške transporte vsota 32 milijonov dinarjev. Za ostalih pet družb je potrebnih po 15 do 20 milijonov dinarjev; a to ni podpora, temveč opravljena zahteva za opravljeno službo. Prometni minister je pa vztrajal na stališču, da se vsem šestim družbam prizna vsega skupaj samo gori imenovani znesek 30 milijonov dinarjev. In zopet je Jadranska plovdba v svojem in v imenu ostalih petih družb izjavila, da bodo vse družbe prenehale s plovo, če do 1. aprila omenjeni zneski ne bodo izplačani.

RAZLASTITVENI ZAKON V ČEKO-SLOVAŠKI.

Čeoslovaško trgovsko ministristvo je izdelalo načrt razlastitvenega zakona, ki naj nadomesti znano vojno odredbo od oktobra leta 1914. Najširši obseg priznava načrt za vse vojaške zgradbe,

tudi za vojašnice in skladišča, dalje za strelišča, za plinarne, za vse tovarne predelovanja premoga in dobave stranskih produktov iz premoga. Države, okraji in občine naj dobijo razlastitveno pravico za gradbe javnih poslopij in za vse stanovniške gradbe v času pomanjkanja stanovanj. Vrh tega se prizna razlastitev v posebnih slučajih industrijem, ki vpeljejo novo industrijo ali pa, ki razširjajo obrat za nadaljnjo zaposlovanje delavcev. Prosti odločitvi oblasti je prepuščen neomejen delokrog. O prošnjah odloča vlada. Nemški krogi na Češkoslovaškem označajo ta načrt kot izredno ogrožanje zlasti nemškega gospodarstva, ki ga bo vsak lahko razlaševal, država, dežela, okraj, občina, sosed.

ZELEZO V ITALIJI.

Najprvo so poročali o bogatih novih skladiščih železa v Italiji, nato smo brali demetitije in pa, da železna ruda ni dosti vredna, sedaj pa bomo zopet sledeče: Ruda ob prelazu Tamburo — med Massa in Lucca — je bila analizirana in izkazuje 41.9 do 65.21% železne vsebine. Delajo že v treh galerijah, ena je 32 m dolga. Transport rude s 1600 m visokega prelaza se vrši še z mulami in konji, a bo tekom enega meseca dogotovljena že žična železnica. Računijo s produkcijo 300 ton železa na dan. Kaj je sedaj res?

BANČNI RAVNATELJ Z 90 UPRAVNI MI MESTI.

To je Jakob Goldschmid, ravnatelj Darmstädter- und National-Banke. On je v nadzorstvu in v upravi pri približno 90 družbah. O njem pravi predsednik centralne zveze nemškega bankarstva prof. dr. Rießer: Med najprvim in najuglednejšimi voditelji nemškega bančnega sveta je Jakob Goldschmid, star komaj 40 let. Pri sanaciji Stinnesovega koncema si je pridobil internacionalni sloves, ko je na novo pokazal svojo pomembnost kot eden najbolj sposobnih in najbolj genialnih bančnih voditeljev pri združitvi cele vrste zvez in podjetij. Seveda mu je bila usoda toliko mila, da je bil že v začetku vojske na vodilnem mestu, najprvo v neki zasebni banki in nato v fuzioniranem podjetju National-banke in Darmstädtske banke. S tem si je pridobil že tedaj velikansko prakso.

KONCENTRACIJA V AVSTRIJSKI INDUSTRIJI.

Koncentracijsko gibanje v avstrijski industriji je v zadnjem času nadalje napredovalo. Zlasti v industriji občil se zelo približali. Industrija lokomotiv se je že na tistem dogovorila o razdelitvi naročil, v industriji vagonov se pripravljajo nekaj podobnega. V tekstilni industriji se kažejo v zadnjem času prav tako poskusi približanja. Zelo napredovala je kartelizacija v gumijevi industriji, dalje tudi v kemični industriji. Dosedanje skušnje s kartelom industrij, ki predelujejo baker in med (mesing), so pokazale, da bi nadaljnje delo na dosedanjem podlagi naletelo na precejšnje težkoče. V bližnjem času bo treba več tozadevnih odredb; zlasti se ne bo dalo ogniti razgovorov s finančnimi zavodi o različnih kreditnih vprašanjih. Torej se opaža v Avstriji isto, kakor povsod drugod na svetu, stremljenje po koncentraciji.

ANGLEZI IN ČEŠKI PORCELAN.

Angleški industriji porcelana so predložiti vladi prošnja, naj vpelje 33% odstotno carino na uvoz prosojnega porcelana. Prošnja opozarja, da sta največji tozadevni industriji v Nemčiji in Češkoslovaški, ki zaposlujeta skupaj 70.000 delavcev in moreta delati zato vse bolj velepotezno in bolj poceni kot angleška industrija, ki zaposluje samo 7000 delavcev. Povprečna tedenska plača delavca keramične industrije na Nemškem znaša 24 šilingov, na Češkoslovaškem 20 šilingov, na Angleškem pa 42 šilingov. Angleži vidijo v teh anomalno nizkih plačah na Nemškem in Češkoslovaškem konkurenco, ki ni faire (torej nepošteno konkurenco), ki se javlja v izredno visokem uvozu v Anglijo. Nasprotniki prošnje, zlasti importerji, pravijo, da je v uradnih statistikah uvrščen porcelan med drugimi

izdelki keramične industrije in da je zato zelo dvomljivo, ali je import porcelana res tako obsežen, kakor to pripoveduje angleška industrija. Dalje imajo angleške konkurenčne težkoče svoj izvor manj v večjih plačah kot v nazadnjaških produkcijskih metodah angleške industrije porcelana. Po vsem tem, kako se predsednik pregledovalnega odbora izjavlja, lahko sklepamo, da bo prošnja za vpeljavo tako visoke zaščitne carine odklonjena.

Denarstvo.

Rusija potrebuje inozemskega denarja. V zadnji seji osrednjega odbora vseruske komunistične stranke so sprejeli resolucijo, ki namerava podpreti kovinsko industrijo in ki misli na dobavo 1100 milijonov rubljev, ki naj pridejo v letu 1927 tej industriji v korist. Zlasti so poudarjali potrebo, da se pospešuje razvoj kovinske in strojne industrije poleg državne podpore tudi še z najetjem inozemskih ali mednarodnih posojil.

Uradni tečaji za marec: 1 napoleon 218.08, 1 turska lira 247.30, 1 angleški funt šterling 276.20, 1 dolar 56.80, 1 kanadski dolar 56.40, 1 zlata nemška marka 13.50, 1 poljski zlatnik 6.35, 1 avstrijski šiling 8, 1 belga 7.90, 1 pengö (madžarski) 9.95, 100 francoskih frankov 223.50, 100 švicarskih frankov 1095, 100 italijanskih lir 248, 100 nizozemskih goldinarjev 2270, 100 rumunskih lejev 34, 100 danskih kron 1513, 100 bolgarskih levov 41, 100 švedskih kron 1515, 100 norveških kron 1460, 100 španskih pezov 950, 100 grških drahem 73, 100 češkoslovaških kron 168.50 Din.

Industrija.

Narodnostna opredelba češkoslovaške industrije. Industrijska in finančna podjetja Češkoslovaške republike so narodnostno takole opredeljena: od 1127 industrijskih obratov, ki zaposlujejo več kot 100 ljudi, jih je 192 čeških, 189 utrakvističnih, 746 nemških; v odstotkih 17%, 17% in 66%. Tekstilnih obratov je čeških 13%, steklarskih samo 7%, papirnih 3%, kemičnih 33%, lesnih, živilskih, grafičnih in rudarskih 25%. Od 7 velebank republike so tri češke, tri nemške, ena utrakvistična; od 11 srednjih bank jih je 6 čeških in slovaških, 4 nemške in madjarske, 1 utrakvistična. Svoje in izposojne glavnice so imele češke velebanke 1. januarja 1925 8328 milijonov čl. kron, nemške 7241 milijonov. Pri srednjih bankah je češka premoč nekoliko večja. »Prager Presse« pristavlja, da bi bila ta zasebna statistika potrebna, da se pregleda.

Dogovor o cinku. Neprestano se slišijo govoricice mednarodnem cinkovem dogovoru, beremo demetitije in zopet nove vesti o pričenjajočih se razgovorih. Najbolj se zanima za to nemška skupina Giesche, ki hoče pridobiti za dogovor najprvo Belgijce. Sicer pa nameravajo sklicati še tekom tega meseca skupno konferenco v Bruselj, ki se je bodo poleg nemških in belgijskih podjetij udeležile tudi francoske, holandske, poljske in angleške tovarne. Namen konference naj bi bila mednarodna ureditve produkcije cinka. Upajo, da se bodo tudi doslej zelo uporni Angleži dali pridobiti za kartel.

Prah iz premoga. Uporaba premogovnega prahu je v zadnjem času zelo napredovala. Neka nemška spomenica državnega premogovnega sveta pravi, da je bilo leta 1925 na Nemškem 600 podjetij, ki so kurila s premogovnim prahom in ki so pokurila 2,500.000 ton prahu (2,200.000 ton od črnega in 300.000 ton od rjavega premoga). Največji uporabnik tega prahu je bila cementna industrija z 1,300.000 tonami. Bodoča poraba bo pa še bistveno večja; saj je bilo že v začetku leta 1926 na novo v delu 175 podjetij, določenih za kurjavo s premogovnim prahom, in so ta podjetja sedaj že večinoma dogotovljena. Letna poraba bo narasla na ta način na 4 milijone ton (3,250.000 ton od črnega in 750.000 ton od rjavega premoga). Sitnosti dela samo še transport, ker ni zadosti velikih vagonov, in izlaganje, ki se prepočasno vrši.

Ruska elektrotehniška industrija. Tovarne ruskega državnega elektrotrüsta so v februarju dvignile svojo produkcijo na dvakratno izmero in hočejo držati to višino tudi še naprej. V zvezi s tem so

na vodilnih mestih sklenili, da bodo nadaljnji import elektrotehniških izdelkov ustavili. Novih šest električnih central, ki jih bodo zgradili v leningraškem okraju, bodo opremili že z aparati ruskega izdelka. Dosedanja naročila pa ostanejo še nadalje v veljavi.

Ukrajinski sladkor. Iz Harkova prihaja poročilo o produkcijskem načrtu sladkornega trüsa za leto 1927. Predelati hočejo 65 milijonov met. stotov sladkorne pese in napraviti hočejo 8.5 milijonov stotov sladkorja. V zadnji kampanji je bilo zaposlenih v sladkorni industriji 88.000 delavcev, sedaj jih mislijo zaposliti 108.000. Dve veliki sladkorni tovarni v Podolji bodo popolnoma prenovili in so določili za to dva milijona rubljev.

Nemška električna industrija. Njen položaj označajo za ugoden. Domači trg še davno ni nasičen. Počasi, a sigurno se dviga poraba elektrike v gospodinjstvu. Razširjenje elektrarn ni večkrat nič drugega kot nova gradnja. Z roko v roki z obnovitvijo gre obnovitev električnega omrežja. Če bo šel splošni gospodarski položaj v Nemčiji v tej smeri naprej, kot doslej, skokoma, bo nazadnje zmanjkalo toka. Nemčija ima veliko vodne sile, ki še ni uporabljena; to bo treba preurediti. Izgradnja je vprašanje časa, nabave gotovine in obrestne mere.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča, da se bo prodajalo dne 10. marca t. l. ob 9. uri na ljubljanski carinarnici potom javne licitacije razno blago. Interesentom je izkaz blaga v gremijalni pisarni na razpologo. Načelstvo.

Gremij trgovcev za pol. okraj Kamnik vabi na redni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo, dne 13. sušca 1927 ob 9. uri dop. (ob nesklepnosti eno uro pozneje) v restavraciji Rode v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika, 2. poročilo tajnika in blagajnika, 3. poročilo pregledovalcev, 4. imenovanje treh članov v odbor trgovske nadaljevalne šole, 5. sprememba pravil, 6. raznoterosti.

RAZNO.

Odlikovanja. Za uspešno delo v ožjem odboru za sestavo železniškega programa so bili odlikovani tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Ivan Mohorič z redom Sv. Save IV. vrste, tajnik Zveze industrijcev g. dr. Adolf Golja z redom Sv. Save V. vrste, pomočnik ravnatelja drž. železnice v Ljubljani g. ing. Schneller z redom Sv. Save V. vrste in tajnik zagrebške trgovsko-obrtniške zbornice g. dr. Adolf Cuvaj z redom Sv. Save III. vrste. Čestitamo.

Vojvodinski hmelj. Zveza glavnih producentov hmelja v Vojvodini priobča sedaj natančne podatke o produkciji hmelja v preteklem letu. Iz statistike razvidimo veliki razvoj produkcije. Leta 1920 so pridelovali hmelj na 1000 hektarjih in so ga eksportirali za 2,900.000 dinarjev. Leta 1926 je pa znašal prostor produkcije že 7000 ha, vrednost izvoženega hmelja pa 206,500.000 dinarjev. Vidimo dvig produkcije, dvig izvoza (prejšnjo majhno produkcijo so porabili večinoma doma) in pa intenziviranje produkcije. Vsled produkcijskega dviga in vsled intenziviranja produkcije je stopil ekspert hmelja na prvo mesto poljedelskih eksportnih pridelkov Vojvodine. Češki producenti opazujejo ta razvoj z velikim zanimanjem. Ni čudno.

Osuševanje izliva Donave. Rumunski vladni gospodarski odbor se je bavil med drugim z načrtom izkoriščanja poplavljenega ozemlja ob izlivu Donave. Družba Danubian se je zavezala, da bo z zaščitnim jezom osušila 28.000 ha onege ozemlja in da bo investirala v podjetje 300 milijonov lejev. Zahteva pa zase 15 odstotkov pridobljenega sveta in vrhu tega za 20 let najem vsega terena proti najemnini 2000 lejev za 1 ha. Dobljeno ozemlje hoče uporabiti družba za nasade sladkorne pese. To bi bilo res kulturno delo.

Drobne vesti. Znani angleški tovarni gumija Dunlop in Glazenger se bosta fuzionirali. — Akcije italijanskega podjetja umetne svile Snia Viscosa bodo notirale odslej tudi na berlinski borzi. Doslej so notirale samo na italijanskih

borzah in na borzi v Parizu. — Banka za zunanjo trgovino v Berlinu bo zvišala delniško glavnico od 6.6 na 8.8 milijonov mark. Stari delničarji bodo dobili nove delnice v razmerju 3 : 1 po 120%. — Nemški zavod za raziskovanje konjunktur ustavlja v 4. zvezku 1. leta, da se nemško gospodarstvo le počasi boljša. — Ogrska družba pnevmatik Tauris izkazuje za preteklo poslovno leto 60.000 pengö deficita. — Nasprotno e pa bilanca Kammerjeve tekstilne tovarne prav dobra; dobička je bilo lani podrugim milijon pengö, čistega dobička vel 11 milijon pengö. — Rusi so razpisali 10 odstotno notranje posojilo v znesku 100 milijon rubljev; v prvem tednu je bilo samo v Moskvi podpisanih nad 11 milijonov. — Na drugem mestu omenjeni evropski linolejski dogovor je cene za svetovni trg, razen USA, enotno uredil in se je pogodil tudi glede medsebojnega varstva prodajnih trgov. V poštev pridejo tovarne linoleja na Angleškem, Francoskem, v Nemčiji, Italiji, Švici, Belgiji, Holandski in Švedski. — Na Češkoslovaškem so v lanskem letu delali v 104 rudnikih črnega in v 184 rudnikih rjavega premoga. Nakopali so okoli 14,508.000 ton črnega premoga in okoli 18,800.000 ton rjavega. Povišek napram prejšnjemu letu znaša 1,750.000 in 10.000 ton. Delavnost pri črnem premogu se je dvignila od 0.819 na 0.967 za posad in za rudarja. — Izvozili so pa lani iz Češkoslovaške 2,884.000 ton črnega premoga, za 1,439.000 ton več kot je znašal import. Rjavega premoga so importirali samo 28.700 ton, eksportirali so ga pa 2,878.000 ton. Glavni deželi izvoza sta bili Nemčija in Avstrija, glavni dobaviteljci pa Nemčija in Poljska. — Na Češkem se posvetujejo o reformi obrtnega zakona. — Budimpeška tvrdka Ganz Danubius se bliža prav dobri konjunkturi. Dobila je velika naročila od ogrskih državnih železnice, od komisije za urejevanje rek, ki potrebuje velikih turbin itd., ter od inozemskih podjetij. Družba se bo pogajala tudi z beograjsko cestno železnico za dobavo v višini dveh milijonov pengö. Preskrbljena je z delom za eno leto in hoče dvigniti število delavcev, ki znaša sedaj 3400.

Za posetnike Lipskega velesejma. Od častnega zastopstva lipskega velesejma smo prejeli naslednje informacije: Po telegrafičnih vesteh lipskega sejmškega urada v Beogradu niso še konečno veljavno zaključena pogajanja radi prostega vizuma za potovanje skozi Avstrijo za obiskovalce Lipskega velesejma. Ker ta pogajanja predvidoma ne bodo še pravočasno zaključena, naj si interesenti za lipski velesejem preskrbe tranzito vizum za Avstrijo, kateri stane za dvakratni vhod in izhod Din 30.— Pač pa je, po današnjih vesteh češkega konzulata, tranzito vizum skozi Češkoslovaško brezplačen. — Na Češkoslovaških železnica imajo obiskovalci lipskega velesejma 25% popust. 25% popust na jugoslovenskih železnicah je bil pač že zagotovljen, ni pa izdalo ministrstvo še tozadevnega izvršilnega odloka. Vsa natančna pojasnila se dobe pri častnem zastopstvu za ljubljanski okraj Stegu, Ljubljana, Gledališka ulica 8.

Gospodarske vesti. V Pragi se je ustanovila prodajna organizacija tovarn, ki izdelujejo verige. — Znaná Mitteldeutsche Kreditbank izkazuje za leto 1926 1,800.000 mark čistega dobička; l. 1925 1,450.000 mark. Predlagajo 9 odstotno dividendo, lani je bila 8 odstotna. — Dresdener Bank ima občni zbor 10. t. m. Računijo z 1 do 2 odstotnim povečkom dividende. — Nemci so izdali naredbo, ki odpravlja vse še veljavne določbe o devizni zakonodaji. Gre v prvi vrsti za določbe, po kojih je bila kupitija z devizami dovoljena samo nekaterim državnim denarnim zavodom. Sedaj je kupitija z devizami v Nemčiji popolnoma prosta. — American Chemical and Dye (izg. daj = barva) Corporation bo zgradila veliko tovarno za dobivanje dušika iz zraka, s čimer bi dobil nemški import umetnega dušika veliko konkurenco. — Dve državni poljski banki, in sicer Narodnogospodarska in Poljedelska, sta znižali obrestno mero v tekočem računu na 11% letno. Po uradnih podatkih so znašali carinski dohodki v Rumuniji v lanskem letu 8771 milijonov lejev; 4446 milijonov lejev je bilo v uvozni carini, 3981 milijonov v izvozni carini, ostalo pa v drugih carinskih pristojbinah. L. 1925

so znašali carinski dohodki 7527 milijonov lejev. — **Estonska banka**, ki je bila doslej last države, se bo prelevila v delniški zavod. Emisijsko pravico bo dobila banka za dobo 25 let, in si pridruže država pravico imenovanja predsednika upravnega sveta. — **Budimpeška tekstilna tvrdka Evgen Sandor** je prenehala z izplačili; aktiva znašajo 176.000 pengő, pasiva 376.000; interesiranih je 8 inozemskih upnikov. — Poročajo, da kaže letina na Ogrskem dobro. — Francija, Anglija, Belgija in Holandska so sklenile tudi letos dogovor o poletnem času; Nemčija, Švica in Avstrija ga pa ne bodo vpeljale. — Poljaki bodo naročili pri svojih tovarnah za 300.000 ton železnih tračnic. Dobava bo razdeljena na štiri leta. — **Angleška tekstilna industrija** se je zelo poživila; bombaževa industrija v okraju Lancashire je tako zaposlena, kot že leta ne. Poleg kratkoročnih naročil je dosti tudi dolgoročnih, ki se imajo deloma izvršiti šele v pozni jeseni. Razvoj cen je trenutno za producente zelo ugoden. Konsum, ki je bil v zadnjem času zelo oprezen, je začel zopet z velikimi nakupi. — Češkoslovaška poljedelska akademija objavlja v zadnji

številki svojega »Vestnika« več člankov o vprašanju redkojše posetve, o kateri govorijo sedaj v vsej Evropi. Pravijo, če bi se oprijela Češkoslovaška modernega racionalnega načina posetve, da bi pridelala na leto na semenih 1.600.000 met. stotov žita; to je pa toliko kot 320 milijonov čeških kron! — Vsi znaki kažejo, da bo Češkoslovaška Narodna banka v najkrajšem času obrestno mero znižala. — Češkoslovaške strojne tovarne se dogovarjajo o skupnem postopanju. Zlasti hočejo izločiti medsebojno konkurenco. — Češkoslovaške deželne banke so imele na koncu leta 1926 937 milijonov Kč hranilnih vlog, za 134 milijonov Kč več kot na koncu leta 1925. — Rusi se hočejo tudi glede stekla kolikor mogoče osamosvojiti in bodo začeli graditi nove steklarne, zlasti z udeležbo nemške industrije. — V ostravskem premogovnem okraju odpuščajo zmeraj več premogarjev. — Ekonomski odbor Zveze narodov, ki zboruje v Rimu, se je posvetoval o poenotenju menične zakonodaje in je sklenil, da bo posvetovanja nadaljeval v anketi ekspertov, ki jo je pričel že v lanskim jeseni. Za izvedbo gospodarskih sankcij so imenovali pose-

ben pododbor. — Amerikanec Baldwin, ki je bil prej poslaniški ataše na Dunaju, sedaj pa v Pragi, propagira že dolgo časa misel, naj bi se srednjeevropska produkcija avtomobilov na ta način povečala, da bi se kupili posamezni sestavni deli v Ameriki in bi se porabili nato v Evropi za končni izdelek. — **Linolejska produkcija** raznih dežel, razen USA, se je združila v evropsko konvencijo.

TRŽNA POROČILA.

Ljubljanski živinski sejem (2. t. m.). Dogon 113 volov, 56 krav, 7 telet, 474 konj, 6 žrebet in 87 prascev za rejo. Prodalo se je 62 volov, 30 krav, 6 telet, 91 konj, 4 žrebeta in 74 prascev za rejo. Povprečne cene za kg žive teže: voli I. do 9, II. do 7,50, III. do 6,50, teleta 10 do 11,50, krave debele 5—6, za klobase 2,50—3 Din, konji 500—4000 Din komad po kakovosti. Prasci 175—300 Din kom. Kupčija je bila precej živahna. Zlasti za konje je bilo znatno zanimanje. Za izvoz se ni kupovalo.

Dunajska borza za kmetijske produkte (2. t. m.). Na severnoameriških žitnih borzah so tečaji poskočili povprečno

za 2 centa. Kljub temu je ostala tendenca na dunajskem tržišču mrtva. Kupčija je neznatna. Do manjših zaključkov je prišlo v jugoslovenski pšenici. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 41—42, madžarska Tisa (79—80 kg) 47,50—46,25; rž: 34,75 do 37; ječmen: pivovarski I. domači 38 do 42; turščica: 25,25—26,25; oves: domači 30—30,50. Cene moki v trgovini na debelo: pšenična moka »0«: domača 72,50 do 75,50, madžarska 69—74, jugoslovenska 67—70.

TRIKO PERILO

za moške, ženske in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, klobuki za šolarje in lovce, dežniki, klobuki, šifoni, tepni robcji, palice, vilice, noži, likarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Najnižje cene! Na veliko in malo!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borsna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, salodepositi itd. itd.

NOGAVICE

razne vrste, vezelno, naramnice, vezalke, žepne robce ter drugo galanterijsko in kratko blago nudi tvrdka

OSVALD DOBEIC

LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15 in
SV. JAKOBA TRG ŠTEV. 9.
Na debelo! Znižane cene!

Lesni strokovnjak

starejši, neoženjen, prvovrstna moč, z večletno prakso in prvovrstnimi izpričevali, z znanjem slovenskega, nemškega in delno italijanskega jezika, želi premeniti službo le k večji lesni industriji. Gre najraje na skladišča ali pa v gozdove. — Cenjene ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod značko »Lesni strokovnjak«.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne širace, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

VINO CET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špicerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. Ceniki na razpolago!

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le

za dom, obrt in industrijo v vseh opreman.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pač v vazenju brezplačen.

Veletnagarancija

Delavnice za popravila.

Nizka cena, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Veletrgovina

kolonijalne in špicerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga

sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte ceniki!

„Trgovski list“

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin.

Lastna knjigoveznica
TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, statute, vabila, letake, lepake, posetnice I. t. d.

TELEFON ŠT. 552